بیست و هفتمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی

کد مقاله:۱۰۰۲

عنوان مقاله: بررسی تأثیر مداخله آموزشی بازی‌وارسازی مبتنی بر چارچوب نظری "ارتقای امنیت روانی و توانمندسازی" بر سطح دانش و نگرش پرستاران بخش‌های مراقبت ویژه در فرآیند مراقبت از بیماران کاندید اهدای عضو

نام و نام خانوادگی نویسندگان: حمیده یزدی مقدم – میثم پورحسین – مژگان انصاری – نازنین فکری

۱- دانشیار، گروه اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران (نویسنده مسئول)
۲- کارشناسی ارشد پرستاری مراقبتهای ویژه، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران
۳- دانشیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران
۴- استادیار آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، سبزوار، ایران

مقدمه و هدف

آموزش در زمینه فرآیند مراقبت از بیماران با تشخیص مرگ مغزی، موضوعی حیاتی است که ارتقای سطح دانش و مهارت پرستاران را در پی داشته و می‌تواند منجر به ارتقای کیفیت مراقبت از بیماران کاندید اهدای عضو گردد. این امر، به نوبه خود، کارایی و موفقیت پیوند اعضای اهدایی را افزایش می‌دهد .مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر روش آموزشی به شیوه بازی‌وارسازی (Gamification) مبتنی بر چارچوب نظری مدل پرستاری "ارتقای امنیت روانی و توانمندسازی "بر دانش و نگرش پرستاران بخش‌های مراقبت ویژه طراحی شد.

روش ها

این مطالعه کارآزمایی بالینی قبل و بعد بر روی پرستاران بخش مراقبت های ویژه (ICU) انجام گردید. شرکت کننده‌ها به طور تصادفی ساده به گروه مداخله (آموزش بازی وارسازی) و کنترل (هر گروه ۱۵ نمونه) تقسیم شدند. قبل از مداخله پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه بررسی دانش و نگرش پرستاران در مورد "فرآیند مراقبت از بیماران کاندید اهدای عضو" تکمیل گردید. جهت اجرای مداخله بازی وارسازی؛ آدرس الکترونیکی به صورت لینک در اختیار اعضای گروه قرار گرفت تا ۶ سناریو را تکمیل کنند. گروه کنترل هیچ مداخله ای دریافت نکردند. بعد از اتمام مداخله و برای بررسی پایداری یادگیری پرستاران یک ماه بعد از مداخله نیز پرسشنامه دانش و نگرش تکمیل گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون Mixed ANOVA توسط نرم افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و R نسخه 4.1.2 انجام شد.

یافته ها

نتایج نشان داد که بعد از مداخله میانگین نمرات سطح دانش در گروه کنترل قبل از مداخله ۴۸/۱ ± ۹۳/۹ و بعد از مداخله ۲۵/۳ ± ۸۰/۱۲ بود. بعد از اجرای مداخله آموزشی بازی وارسازی میانگین نمرات سطح دانش در گروه مداخله از ۸۷/۸ به ۰۰/۱۸ رسید که بعد از مداخله تفاوت آماری معناداری نشان داد (P<۰۰۱/۰).

میانگین نمرات سطح نگرش گروه کنترل قبل از مداخله ۲۸/۳ ± ۲۶/۴۸ و بعد از مداخله ۳۵/۲ ± ۱۳/۵۱ بود. بعد از اجرای مداخله آموزشی بازی وارسازی میانگین نمرات سطح نگرش گروه مداخله از ۳۳/۴۷ به ۴۶/۶۱ رسید که بعد از مداخله تفاوت آماری معناداری نشان داد (P<۰۰۱/۰) .

بحث/نتیجه گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که روش آموزش الکترونیکی و آموزش به روش بازی وارسازی بر میزان دانش و نگرش پرستاران تاثیر مثبت دارد.

این مطالعه نشان داد که آموزش به روش بازی وارسازی تاثیر بیشتری نسبت به آموزش الکترونیکی بر دانش و نگرش پرستاران داشته، لذا توصیه می شود آموزش به روش بازی وارسازی با توجه به میل و رغبت و حس رقابتی که ایجاد می کند و به دلیل تاثیر بیشتر آن بر دانش و نگرش پرستاران توجه ویژه ای شود و به عنوان یک روش آموزشی موثر برای افزایش دانش و نگرش پرستاران در زمینه های مختلف استفاده شود.

لذا با توجه به تاثیر مثبت این روش آموزشی، مسئولان مراکز آموزشی و درمانی باید با روش‌های نوین آموزشی همچون بازی وارسازی آشنا شده تا با بهره گیری از روش‌های جذاب‌تر و کاربردی‌تر جهت بهبود کیفیت یادگیری کارآموزان، کادر درمان به ویژه پرستاران گام بردارند.

همچنین از آموزش به روش الکترونیکی با توجه به سهولت دسترسی به میزان بالایی از اطلاعات در زمان کم و کاهش برخی هزینه ها و همچنین ازکاربرد در شرایط پیک بیماری های ویروسی برای آموزش پرستاران به کار گرفته شود

پیشنهادها

نتایج این پژوهش می‌تواند در جهت ارتقاء دانش و نگرش پرستاران به کار گرفته شود؛ بنابراین پیشنهاد می شود از این روش به عنوان روشی کاربردی، ساده و قابل انجام جهت بهبود دانش و نگرش خود بهره گیرند تا با افزایش دانش و شناخت علمی از مرگ مغزی و مراقبت از بیماران کاندید اهدای عضو شرایط مناسب تری را جهت بهبود فرآیند و مراقبت پرستاری از بیماران کاندید اهدای عضو ایجاد کنند.

همچنین با توجه به اهمیت مرگ مغزی و مراقبت از بیماران کاندید اهدای عضو و عوامل مؤثر بر آن، می‌توان در بعد اجرایی با برگزاری برنامه‌های آموزشی در قالب آموزش های الکترونیکی و مجازی و چندرسانه ای و بازی وار سازی جهت آشناسازی پرستاران با مرگ مغزی و فرآیند مراقبت از بیماران کاندید اهدای عضو و روند اهدای عضو و ترغیب آنان در استفاده از این روش‌ها گام برداشت.